

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.

**Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника**

Структура програма

Програм педагошко-психолошког и методичког оспособљавања наставника у трајању од једног семестра (36 ЕСПБ), намењен је наставницима, васпитачима и стручним сарадницима у васпитно-образовним установама (предшколске установе, основне и средње школе), који у оквиру својих завршених студија нису имали образовање из педагошких, психолошких и методичких дисциплина, а које је према усвојеним нормативима неопходно за стицање наставничких компетенција.

Програм је конципиран тако да обухвата садржаје који произилазе из савремених научних сазнања и схватања о наставничкој професији и уважавања постојећег концепта образовања наставника и потреба које из њега проистичу.

Програмом је предвиђено стицање образовања педагошких, психолошких и методичких дисциплина од најмање 30 бодова и 6 бодова праксе у установи у складу са Европским системом преноса бодова.

Програм се реализује у виду консултативне наставе, а садржаји наставе су у складу са потребама потенцијалних полазника. Након успешног савладавања предвиђених обавеза и полагања испита, полазници програма добијају одговарајуће уверење.

Списак предмета на Програму за педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника дати су у прилогу курикулум.

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишњића б.б.

**Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника**

Сврха програма

Анализе истраживања која су вршене у домену организације и реализације васпитно-образовног рада у школи, показују да успех ученика, али и образовног система у целини у великој мери зависи од педагошко-психолошке и методичке оспособљености наставника. У циљу реализације захтева који се односе на остваривање задатака наставе, у нашој земљи су донете законске одредбе према којима студијски програми за образовање наставника треба да имају најмање 36 ЕСПБ из педагошко-психолошко-методичке групе предмета и праксе у школи. У складу са тим, они који су завршили одговарајући студијски програм, а имају абиције да се запосле и раде у школи, а у току студирања нису имали предмете из педагошко-психолошко-методичке групе предмета и нису остварили потребан број ЕСПБ неће моћи да заснују радни однос. Програм педагошко-психолошког и методичког оспособљавања у функцији је превазилажења наведених проблема, усмерен је на образовање наставника који ће бити оспособљени да организују и реализују научна васпитно-образовни рад у школи и утемељен је на резултатима релевантних научних истраживања у области организације и реализације наставног процеса.

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.

**Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника**

Циљ програма

Програм педагошко-психолошког и методичког оспособљавања наставника (36 ЕСПБ) у складу је са настојањима за што квалитетнијеим образовањем наставника данас и законском регулативом.

Циљ програма усмерен је на:

- стварање услова за образовање наставника који су засновани на савременим научним сазнањима о наставнику,
- уважавање постојећег контекста образовања наставника код нас и потреба које из њега проистичу,
- уважавање законске регулативе и усмереност ка савременим програмима образовања наставника у међународном контексту и захтевима који у образовању наставника произилазе из релевантних међународних докумената.

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.

**Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника**

Компетенције полазника (студената)

Полазећи од сталних и брзих промена које се дешавају у области науке, технике, технологије и цивилизације уопште, Програм педагошко-психолошког и методичког оспособљавања наставника педагошки је садржајан, тематски актуелан, и методички разнолик. Такав однос омогућује да завршетком Програма полазници (кандидати) стекну неопходне компетенције које им омогућавају успех у реализацији наставних задатака у школи, али и у другим васпитно-образовним институцијама.

Након завршетка програма, очекује се да полазници стекну одговарајуће компетенције, које су усмерене на:

- разумевање комплексности и значаја улоге наставника у савременим условима живота и рада;
- грађење свог професионалног идентитета;
- објашњавање основних карактеристика и специфичности развоја деце школском периоду у когнитивном, конативном емоционалном подручју и познавање основних фактора који тај развој детерминишу;
- планирање и реализацију васпитно-образовног рада у складу са савременим захтевима и моделима;
- праћење наставног процеса и његову евалуацију;
- примењивање различитих врста и техника оцењивања у школи и подстицање субјекатске позиције ученика у настави;
- коришћење савремених интердисциплинарних сазнања и сазнања предметне области у циљу обезбеђивања учења и развоја ученика;
- уочавање и истраживање педагошких проблема и активно учествовање у њиховом решавању;
- развијање сарадничких односа и учествовање у тимском раду и
- развијање самокритичности и одговорног односа према сопственом раду, професионалном развоју и развоју установе у којој ради.

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.

**Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника**

Курикулум

Курикулум Програма за педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника садржи листу и структуру предмета. Структура програма садржи три обавезна предмета и стручну праксу у установи који су у складу са упознавањем суштине програма као и темама и техникама чије је познавање неопходно за успешан рад у реализацији задатака наставе.

р.б.	Назив предмета и предметни наставник (наставници)	Статус	Циклус	Фонд часова		ЕСПБ
				Кон султ	СИР	
1.	ПЕДАГОГИЈА Проф. др Татјана Матановић Радојевић	Обавезни	1	16	+ 4	10
2.	ПРИМЕЊЕНА ПСИХОЛОГИЈА ЗА НАСТАВНИКЕ Проф. др Јелена Минић	Обавезни	1	16	+ 4	10
3	МЕТОДИКА НАСТАВНОГ РАДА Проф. др Звездан Арсић	Обавезни	1	16	+ 4	10
4.	СТРУЧНА ПРАКСА У УСТАНОВИ Проф. др Игор Ђурић	Обавезни	1	4+4+16 (дон)		6
Укупно ЕСПБ на програму				= 36		

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.

**Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника**

Упис студената

Програм педагошко-психолошког и методичког оспособљавања наставника могу уписати сви студенти који желе да стекну педагошко-психолошко и методичко образовање, тј. они студенти који су завршили студије по старом студијском програму и студенти који су у току студија остварили 240 ЕСПБ, а у својим студијским програмима нису имали педагошке, психолошке и методичке наставне дисциплине.

Број студената који се уписује на програму утврђује се у складу са Законом о високом образовању, при чему се у обзир узимају кадровске, материјалне, просторне и техничке могућности установе.

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.

**Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника**

Оцењивање студената

Оцењивање студената на Програму за педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника реализује се кроз континуирано праћење рада студената и на основу поена стечених извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита.

Испит је јединствен и полаже се усмено и писмено (Члан 90. Став 1 Закона о високом образовању). Начин полагања испита на сваком појединачном предмету дефинисан је садржајем предмета. У току наставе преиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена (Члан 89, Став 5 Закона о високом образовању).

Постигнути успех студената на испиту се изражава оценом од 5 (пет) до 10 (десет), која се формира на основу оствареног броја поена.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

Оцењивање се врши према следећим принципима:

Остварен број поена	Нумеричка (описна) оцена
До 54 поена	5 (недовољан)
55-64	6 (довољан)
65-74	7 (добар)
75-84	8 (врло добар)
85-94	9 (одличан)
95-100	10 (одличан-изузетан)

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ**

Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.

Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање
наставника

Наставно особље

Наставници који су ангажовани на Програму за педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника су компетентни за обављање наставне и научне активности из области предвиђених предмета. На програму је ангажовано 4 наставника и сви су у сталном радном односу на матичном факултету.

Листа наставника ангажованих на програму, као и релевантни подаци о њиховим компетенцијама и предметима на којима су ангажовани, јавно су доступни у виду Књиге наставника на сајту Универзитета (www.fifa.pr.ac.rs).

К њ и г а п р е д м е т а

	УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ <i>Косовска Митровица, Филипа Вишњића б.б.</i>				
Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника					
Назив предмета: Педагогија					
Наставник или наставници: проф. др Татјана Матановић Радојевић					
Статус предмета: Изборни					
Број ЕСПБ: 10					
Циљ предмета је Упознавање полазника са предметом и категоријалним апаратом Педагогије, као и са фундаменталним питањима и теоријско-методолошким проблемима педагогије као науке.					
Исход предмета Стечена знања омогућавају студенту да овлада базичним питањима педагошке теорије и праксе, основним питањима педагошке науке-васпитањем и образовањем, те да изгради основу за стицање примену стечених знања у конкретним наставним ситуацијама					
Садржај предмета Премет, циљеви и карактеристике педагошке науке. Повезаност педагогије са другим наукама. Систем научних дисциплина у педагогији. Историјски преглед развоја васпитања и педагогије. Најпознатији педагози и њихова дела. Појам, значај, суштина и карактеристике васпитања и образовања. Чиниоци развоја (наслеђе, средина, васпитање и активност васпитаника). Циљ и задаци васпитања. Конкретизација циља васпитања (стварање система задатака васпитања). Смисао, значај и задаци: друштвено-моралног, радног, интелектуалног, естетског и физичког васпитања. Основни чиниоци система васпитања и образовања. Предшколско васпитање, основна и средња школа. Критика школе и школског васпитања и образовања. Развој школе и просвете у Србији. Структура васпитно-образовних активности у школи. Врсте и нивои школа- Високе школе и факултети. Васпитање у породици. Васпитање у слободном времену. Друштвене и слободне активности ученика. Васпитање и образовање одраслих. Општа питања методике васпитања личности. Неопходност познавања личности васпитаника. Општи принципи наставног рада. Опште методе и средства васпитања. Значај и карактеристике наставничког позива. Професионалне функције наставника. Особине наставникове личности. Наставник у функцији одељењског старешине. Педагошка комуникација (својства, структура педагошке комуникације, врсте комуникације) . Комуникациона компетентност наставника.					
Препоручена литература 1. Ђорђевић, Ј. и Трнавац, Н., (2010): <i>Педагогија</i> , Научна књига комерц, Београд. 2. Сузић, Н. (2005): <i>Педагогија за XXI вијек</i> , ТТ Центар, Бања Лука. 3. Антонијевић, Р. (2013): <i>Општа педагогија</i> , Чигоја штампа, Београд. 4. Јовановић, Б., Радојевић, Т. (2012): <i>Смисао, значај и реализација слободних ученичких активности у савременој школи</i> , Зборник радова са научног скупа „Настава и учење“ -циљеви, стандарди, исходи – Ужице,стр.175. 5. Радојевић, Т. (2010): <i>Значај комуникационих компетенција наставника у процесу организовања наставе</i> , Зборник радова са међународног научног скупа „Оспособљавање наставника за нове улоге“ САО, Београд. 6.Радојевић, Т. (2010). <i>Педагошка комуникација и развијање комуникационих компетенција ученика</i> , Часопис за педагошки теорију и праксу, Васпитање и образовање, бр.3, Подгорица, стр.101-109. 7. Група аутора (1989), <i>Педагошка енциклопедија I и II</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд..					
Број часова активне наставе у циклусу		Теоријска настава:		Практична настава:	
Консултац ије	Вежбе	Истраживачки рад	Други облици наставе	Остали часови	
16	0	4	6	0	
Методе извођења наставе Консултативна настава (анализе,саопштења и извештаји,дискусија), рад у групама, индивидуалне консултације.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поени	Завршни испит	Поена
Консултативни облици наставе		Да	10	Тест знања Усмени спит	35 35

Самостални истраживачки рад (СИР)	Да	20	Укупно: 100	
Колоквијум	Не			
	УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ <i>Косовска Митровица, Филипа Вишњића б.б.</i>			
Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника				
Назив предмета: Примењена психологија за наставнике				
Наставник: проф. др Јелена Минић				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 10				
Циљ предмета је Пружање основних знања о психолошким проблемима процеса васпитања и образовања. Разумевање психолошке стране процеса учења, образовања, васпитања и наставе; Разумевање и примена стечених знања о психолошким основама наставног процеса у функцији успешног организовања и реализације наставног часа.				
Исход предмета Стечена релевантна знања о најважнијим психолошким пробелемима у процесу васпитања и образовања. Разумевање значаја учења за развој дечијег мишљења и когниције; разумевање процеса усвајања знања као процеса активног стварања, конструисања система знања; развијање конструктивно-критичког односа према садржајима и организацији наставних планова и програма и садржаја школских уџбеника; Поседовање употребљивих знања о психолошким компонентима наставног процеса. Оспособљеност за успешно планирање и организацију наставног часа уважавајући психолошке основе наставног процеса.				
Садржај предмета Предмет, основни проблеми и методе примењемне психологије. Когнитивни, морални и психосоцијални развој ученика. Учење (дефиниције, најзначајнији облици, чиниоци успешног учења, напредовање у процесу учења, рационализација процеса учења, различите методе успешног учења, подстицаји за учење, трансфер учења). Памћење и заборавање. Мотивација за учење у настави. Инструкција, анализа и евалуација наставе. Разредна атмосфера и интеракција у одељењу. Разлике између ученика и образовне потребе. Циљеви наставе у светлу водећих ранијих и модерних теорија трансфера. Основне стратегије у настави. Формирање појмова, појмовно учење. Однос наставник-ученик. Индивидуализација наставе. Вредновање исхода наставног процеса; Оцењивање:традиционални и савремени приступ оцењивању; системи оцењивања; објективност оцењивања; основне форме оцењивања. Тестови знања - дефиниција и подела тестова знања; примена тестова знања; израда тестова знања - правила за израду тестова знања; Етапе израде тестова знања.				
Препоручена литература 1. Вучић, Л. (1982), <i>Педагошка психологија</i> , Центар за примењену психологију ДПС, Београд. 2. Стојаковић, П. (2007), <i>Психологија за наставнике</i> , Филозофски факултет, Бања Лука. 3. Ранђеловић, Д. (2020). <i>Практикум: Стили учења ученика – претпоставка успешне индивидуализације наставе</i> . Косовска Митровица: Филзофски универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици 4. Ранђеловић, Д. (2022). <i>Индивидуализација наставе према стиливима учења</i> . Косовска Митровица: Филозофски факултет. 5. Стојаковић, П. (2011), <i>Педагошка психологија 2</i> .Филозофски факултет, Бања Лука. 6. Vulfolk A., Hjuž, M., Volkap, V. (2014). <i>Psihologija u obrazovanju I.</i> (odabrana poglavlja). Beograd: Klio 1. Нешић, Б (1998). <i>Теме из педагошке психологије</i> . Косовска Митровица: Филозофки факултет у Приштини				
Број часова активне наставе у циклусу		Теоријска настава:	Практична настава:	
Консултац ије	Вежбе	Истраживачки рад	Други облици наставе	Остали часови
16	0	4	6	0
Методе извођења наставе Вежбе, семинари (анализе,саопштења и извештаји,дискусија), рад у групама, индивидуалне консултације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поени	Завршни испит	Поена
Консултативни облици наставе	Да	10	Тест знања	35
			Усмени део испита	35
Самостални истраживачки рад (СИР)	Да	20	Укупно: 100	
Колоквијум	Не			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ <i>Косовска Митровица, Филипа Вишњића б.б.</i>				
Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника					
Назив предмета: Методика наставног рада					
Наставник или наставници: проф. др Звездан Арсић					
Статус предмета: Изборни					
Број ЕСПБ: 10					
Услов:					
Циљ предмета је					
Упознавање полазника са општим питањима и проблемима методике васпитног рада на различитим васпитно-образовним стипњевима.					
Исход предмета					
Оспособљеност полазника са активно укључивање у организацију и реализацију васпитно-образовног рада у школи и активно укључивање у решавању општих методичких проблема у настави.					
Садржај предмета					
Предмет и задаци методике наставног рада; Повезаност МНР са педагогијом, дидактиком и психологијом; Законитост наставе (принципи и правила наставног рада); Наставни садржаји: Наставни системи и облици; Наставне методе (појам, историјски развој, класификације, карактеристике); Наставне ситуације; Наставна средства и објекти;. Процес -ток стицања знања у настави (Знање -појам и облици, Етапе стицања знања у настави, Основне карактеристике и специфичности стицања знања у науци и настави, Основне дидактичко-методичке претпоставке за стицање знања у настави -припремање ученика за обраду нових наставних садржаја, развијање пажње, мотивација и радна приправност ученика, обрада нових наставних садржаја, понављање и вежбање, развијање способности учења, мишљења, разумевања, памћења, уочавања и решавања проблема, интелектуалног осамостаљивања; Формирање вештина и навика, Примена знања у настави -наставној пракси, Вредности примене знања у настави); Образовна (Наставна) техника и технологија,					
Препоручена литература					
1. Продановић, Т. Ничковић Р. (1974., 1989.). <i>Дидактика</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 2. Арсић, З. (2014). <i>Стицање и вредности примене знања у настави</i> , Косовска Митровица: Филозофски факултет. 3. Арсић, З., Круљ - Д. Ј. (2011). <i>Основне карактеристике и специфичности улоге наставника у настави са савременом наставном техником и технологијом</i> У: Оспособљавање наставника за нове улоге, Годишњак САО за 2010. годину. Београд. Српска академија образовања.					
Број часова активне наставе у циклусу		Теоријска настава:		Практична настава:	
Консултациије	Вежбе	Истраживачки рад	Други облици наставе	Остали часови	
16	0	4	6	0	
Методе извођења наставе					
Консултативна настава, рад у групама, индивидуалне консултације..					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поени	Завршни испит	Поена
Присуство консултативним облицима наставе		Да	10	Тест знања	35
				Усмени део испита	35
Самостални истраживачки рад (СИР)		Да	20	Укупно: 100	
Колоквијум		НЕ			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ <i>Косовска Митровица, Филипа Вишињића б.б.</i>				
Педагошко-психолошко и методичко оспособљавање наставника					
Назив предмета: Стручна пракса у установи					
Наставник или наставници: проф. др Игор Ђурић					
Статус предмета: Обавезан предмет					
Број ЕСПБ: 6					
Услов:					
Циљ предмета је Упознавање полазника са основним карактеристикама и специфичностима васпитно-образовног рада у васпитно-образовним установама (предшколске установе, основне и средње шкиоле)					
Исход предмета Оспособљеност полазника за израду сопственог плана рада и укључивање у организацију у реализацију наставних активности					
Садржај предмета Основне карактеристике и специфичности ступњева васпитно-образовног рада у васпитно-образовном систему. Настава (појам врсте и задаци). Образовање (појам и врсте).. Организација наставе. Час -основна организациона јединица наставног рада. Ток и организација рада на часу (препаративна, оперативна, верификативна и апликативна фаза). Типови и структура наставног часа. Припремање за час (припремање наставника, припремање ученика). Основни елементи и садржај писмене припреме наставника.					
Препоручена литература 1. Вилотијевић, М. (2001 и новија издања), <i>Дидактика, (Организација наставе)</i> , Учитељски факултет и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. 2. Пољак, В. (1978 и друга издања), <i>Дидактика</i> , Школска књига Загреб. 3. Продановић, Т. - Ничковић Р. (1989), <i>Дидактика</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. 4. Ђорђевић, Ј. - Трнавац, Н. (2000 и новија издања), , <i>Педагогија (део дидактика)</i> , „Научна књига комерц“, Београд. 5. Уџбеници из методике струке					
Број часова активне наставе у циклусу		Теоријска настава:	Практична настава:		
Консултац ије	Вежбе	Истраживачки рад	Други облици наставе	Остали часови	
4	0	4	16	0	
Методе извођења наставе Индивидуалне и групне консуултације,. Илустровани прикази, самосталан рад.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поени	Завршни испит	Поена
Присуство консултативним облицима наставе		Да	10	Држање часа у установи Анализа одржаног часа у установи	20 20
Самостални истраживачки рад (СИР)		Да	20	Укупно: 100	
Писмене припреме		Да	30		